

Godziny Wychowawcze ze Światem

Przewodnik po programie dla klas 1–6 szkół podstawowych.

Dla kogo stworzyliśmy ten program?

„Godziny Wychowawcze ze Światem” to program edukacyjny PAH, skierowany do wychowawców/czyń. Program ten sprawdzi się także na zajęciach świetlicowych i opiekuńczo-wychowawczych.

Program jest realizowany w dwóch głównych ścieżkach w zależności od grupy wiekowej:

- kl. 1-6 SP,
- kl. 7-8 SP i szkół ponadpodstawowych.

Zgłoś grupę lub klasę do programu

GODZINY WYCHOWAWCZE ZE ŚWIATEM

- wspólne odkrywanie powiązań ze światem
- wzmacnianie postawy otwartości i odpowiedzialności

min. 8 zajęć w ciągu roku

bezpłatne materiały

aktywne metody

dla wszystkich grup wiekowych

Do realizacji w szkole i online

Ten przewodnik dotyczy wersji dla klas 1–6 szkół podstawowych.

Dlaczego stworzyliśmy ten program? Co jest jego celem?

Program powstał w odpowiedzi na potrzebę prowadzenia atrakcyjnych zajęć wychowawczych oraz kształtowanie postaw (m.in. empatii, otwartości i osobistego zaangażowania) i umiejętności (m.in. współpracy).

GODZINY WYCHOWAWCZE ZE ŚWIATEM

Jeśli chcesz prowadzić atrakcyjne zajęcia wychowawcze nawiązujące do aktualnych wydarzeń.

Żyjemy w globalnym świecie, w którym nasze życie nieodwracalnie powiązane jest z życiem reszty planety. Nie możemy uniknąć tych współzależności, jednak często trudno nam je zrozumieć. Godziny Wychowawcze ze Światem to całoroczny cykl zajęć, które stanowią zaproszenie do **zglobiania wyzwań współczesnego świata**. Podstawę edukacji globalnej stanowi kwestia sprawiedliwości i solidarności, zarówno w lokalnym jak i globalnym wymiarze.

Naszym **celem** jest nie tylko informowanie o tym, jaki nasz świat jest obecnie, ale także kształtowanie postaw, które pomogą nam uczynić go bardziej sprawiedliwym w przyszłości. W związku z tym na kolejnych zajęciach uczniowie i uczennice poznają takie wartości jak solidarność, szacunek i otwartość. **Po skończonym programie, osoby**

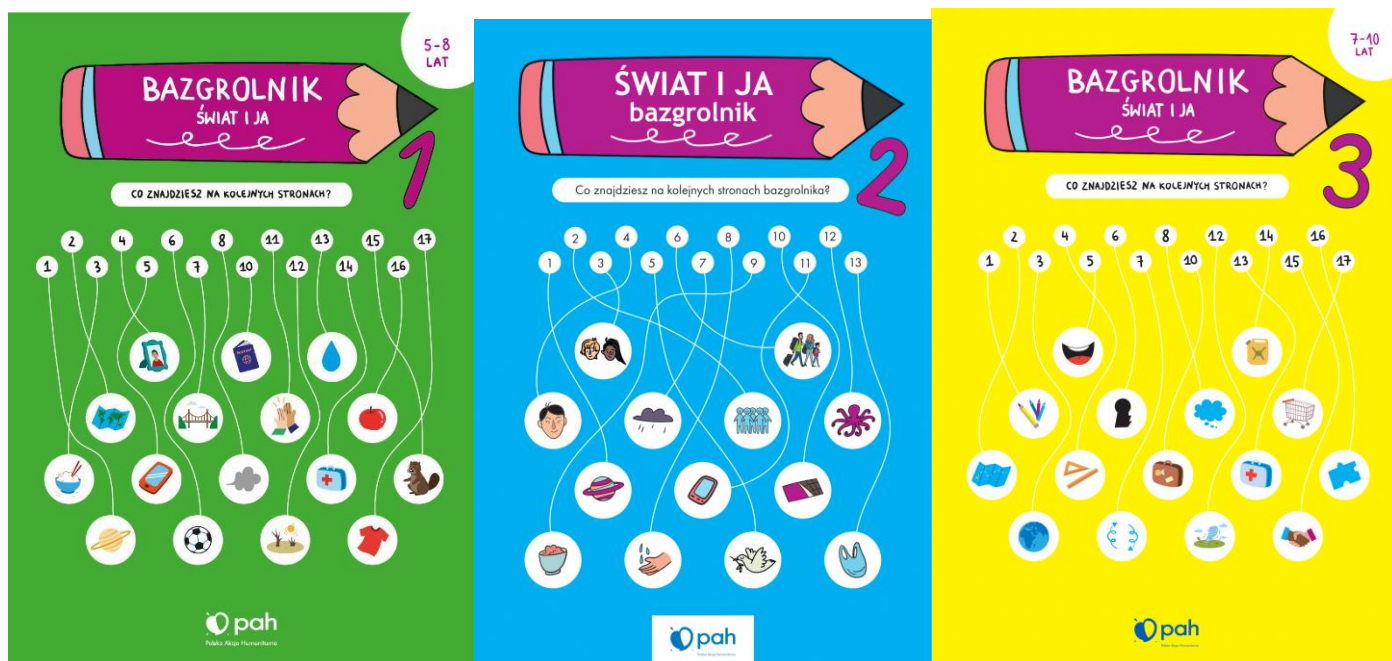
uczestniczące czują się bardziej odpowiedzialne za swoje codzienne wybory i zachowania, które wpływają również na ludzi w innych częściach świata. Liczymy, że podczas wykonywania ćwiczeń odbędzie się wiele interesujących rozmów.

Program w wersji dla grup przedszkolnych oraz uczniów i uczennic klas 1-6 szkoły podstawowej opiera się o publikację **Bazgrolnik oraz materiał wspomagający dla wychowawców/czyń.** Materiał wspomagający uzupełnia ćwiczenia z Bazgrolnika o tematy do rozmów w klasie oraz wskazuje metody do poprowadzenia tych dyskusji. Wśród tematów poruszanych w programie są kwestie takie jak: odpowiedzialna konsumpcja, kryzys klimatyczny, pomoc humanitarna, uchodźstwo, globalne współzależności, dostęp do wody i Cele Zrównoważonego Rozwoju. Tematy te są dostosowane do poziomu emocjonalnego i intelektualnego najmłodszych odbiorców/czyń i zostały obudowane ćwiczeniami, które angażują osoby uczestniczące w rozwiązywanie łamigłówek i zagadek. **Listy tematów dla poszczególnych klas znajdują się na końcu tego dokumentu.**

BAZGROLNIKI – materiał dla osób uczestniczących

Podstawę programu stanowi publikacja Bazgrolnik z zestawem kilkunastu ćwiczeń dla najmłodszych.

Występuje on w sześciu różnych wersjach:

Trzy pierwsze Bazgrolniki mają podtytuł „Świat i ja” i są przeznaczone dla klas 1–3 szkoły podstawowej. Trzy kolejne, z podtytułem „Moje związki ze światem” przeznaczone są dla klas 4–6. **Liczba przy tytule wskazuje, dla której klasy jest przeznaczona publikacja. Po wypełnieniu formularza zgłoszeniowego, otrzymasz odpowiedni Bazgrolnik wraz z materiałami dodatkowymi.**

Co warto wiedzieć o Bazgrolnikach?

- Jedną sztukę publikacji, wydrukowaną w formacie A5, wysyłamy dla osoby prowadzącej na adres szkoły pocztą tradycyjną (dla osób, które zaznaczyły w zgłoszeniu, że potrzebują materiałów papierowych).
- Wszystkim osobom zapisanym do programu udostępniemy Bazgrolnik w wersji elektronicznej, można go drukować i kserować zależnie od preferencji w formacie A5 lub A4 (większy format szczególnie zalecamy dla młodszych dzieci).
- Istnieje możliwość zakupu Bazgrolników dla każdego ucznia i uczennicy z klas 2,3 i 4 w sklepiku SPPAH www.bit.ly/sklepik_publicacje. Dochód ze sprzedaży jest przeznaczony na działania pomocowe PAH!
- Każdy Bazgrolnik posiada od 12 do 16 ćwiczeń, kolejność ich realizacji oraz dobór tematów (wymagamy realizacji minimum 8) pozostawiamy decyzji osoby prowadzącej, która zna grupę i wie co może okazać się zbyt trudne lub łatwe dla osób uczestniczących.

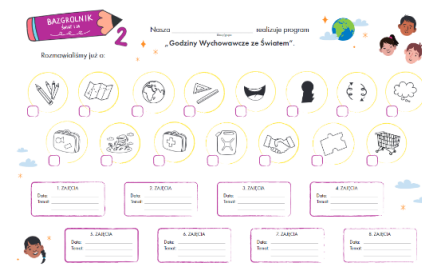
Materiał dla osoby prowadzącej

W **wersji elektronicznej udostępniamy materiał wspomagający dla osób prowadzących**, który uzupełnia Bazgrolnik o tematy do rozmów w klasie, konkretne aktywności oraz dodatkowe informacje merytoryczne. Nie są to scenariusze zajęć, tylko materiał pogłębiający tematy Bazgrolnika i wspomagający osoby prowadzące. Na jego podstawie należy prowadzić zajęcia w programie, ale nie są to tzw. „gotowce”, które

można zabrać na lekcję bez wcześniejszego zapoznania się z nimi. Uczestnictwo w programie wymaga pewnego zaangażowania od osób prowadzących w doborze aktywności i dostosowywania ich do swojej grupy.

Co jeszcze zapewniamy?

- Plakat do powieszenia w klasie i zaznaczania postępów w programie (wzór na grafice obok).
- Pamiątkową naklejkę dla każdego ucznia/uczennicy.
- Krótką prezentację wyjaśniającą czym jest program (do użycia na radzie pedagogicznej i/lub spotkaniu z rodzicami).
- Certyfikat dla osoby prowadzącej i grup, które zrealizują program i wyślą raport podsumowujący.
- Regularne webinaria wspomagające realizację programu (nieobowiązkowe).

Czego oczekujemy?

- **Zrealizowania min. 8 tematów z tą samą grupą w oparciu o kolejne ćwiczenia z Bazgrolnika.** Każdy temat powinien być realizowany przynajmniej przez jedną godzinę lekcyjną, w oparciu o ćwiczenia z Bazgrolnika oraz materiał dydaktyczny dla osoby prowadzącej.
- Przesłania podsumowania na koniec realizacji programu (w formie krótkiego formularza). Link do formularza raportu zostanie przesłany zarejestrowanym osobom.

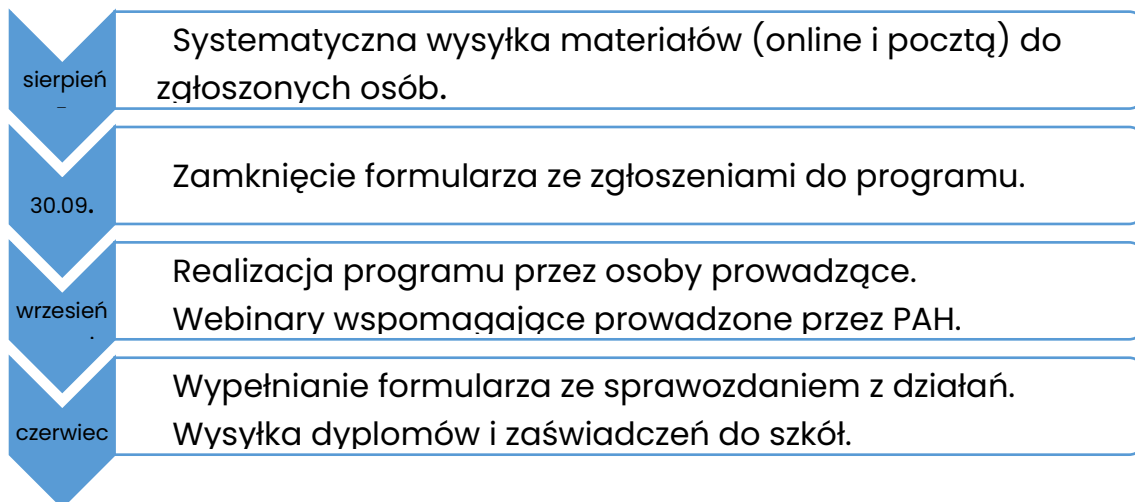
Formularz rejestracyjny

<https://bit.ly/REJESTRACJA-GWZS-23-24>

HARMONOGRAM PROGRAMU

FAQ – NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Naciśnij na interesujące Cię pytanie, a przeniesiesz się do odpowiedzi:

- [1. Jak mogę rozpocząć program Godziny Wychowawcze ze Światem w szkole? Gdzie mogę się zapisać?](#)
- [2. Nie otrzymałem/am potwierdzenia po rejestracji. Czy coś się stało?](#)
- [3. Czy do realizacji programu można zgłosić kilkoro nauczycieli/ek z jednej szkoły?](#)
- [4. Czy udział w tym programie jest płatny?](#)
- [5. Jakie materiały otrzymam w programie?](#)
- [6. Kiedy będą wysyłane materiały?](#)
- [7. Czy należy wybrać od razu tematy, które będziemy realizować?](#)
- [8. Ile lekcji trzeba przeprowadzić? W jakim czasie?](#)
- [9. Czy mogę kupić Bazgrolniki dla uczniów i uczennic?](#)
- [10. Czy mam napisać sprawozdanie z podjętych działań? Czy jest gotowy formularz do wypełnienia raportu?](#)
- [11. Co jeśli z powodu epidemii, przejdziemy do trybu pracy zdalnej?](#)

ODPOWIEDZI

1. Jak mogę rozpocząć program Godziny Wychowawcze ze Światem w szkole? Gdzie mogę się zapisać?

Zgłoszenia do programu przyjmujemy do dnia 30.09.2023 przez formularz:

<https://bit.ly/REJESTRACJA-GWZS-23-24>. Po jego otrzymaniu wysyłamy potwierdzenie mailem i dalsze wskazówki do działania.

Nie dokonujemy wyboru szkół – wszystkie osoby, które się zarejestrują uznajemy za osoby uczestniczące w programie.

2. Nie otrzymałem/am potwierdzenia po rejestracji. Czy coś się stało?

Jeżeli formularz został wysłany, to oznacza zapisanie się do programu. Mail z dalszymi wskazówkami do działania i materiały merytoryczne będą wysyłane systematycznie, niemniej ze względu na dużą liczbę zgłoszeń może to zająć kilka dni. **Prosimy o sprawdzanie folderu SPAM, „Oferty” lub “Inne”** w skrzynce pocztowej, bo nasze maile mogą tam trafiać. Polecamy także dodanie adresu edukacja@pah.org.pl do adresów zaufanych w skrzynce pocztowej.

3. Czy do realizacji programu można zgłosić kilkoro nauczycieli/ek z jednej szkoły?

Do programu może zgłosić się wiele nauczycielek/li z jednej szkoły, ale każda osoba powinna wypełnić formularz zgłoszeniowy oraz późniejszy raport z działań. Materiały merytoryczne oraz zaświadczenia wyślemy tylko do zarejestrowanych osób.

4. Czy udział w tym programie jest płatny?

Udział w programie jest całkowicie bezpłatny.

5. Jakie materiały otrzymam w programie?

Po rejestracji wysłać będziemy materiały w formie elektronicznej (na adres e-mail osoby zgłaszającej) oraz dla osób, które zaznaczyły potrzebę otrzymania materiałów papierowych – w kopercie na adres szkoły podany w zgłoszeniu. **Uwaga:** nie wszystkie materiały wysyłamy w wersji drukowanej, materiał dydaktyczny występuje jedynie w wersji elektronicznej!

Materiały:

- Bazgrolnik

Jedna sztuka do kserowania wysłana do szkoły pocztą tradycyjną oraz wersja elektroniczna do druku. Istnieje możliwość zakupu Bazgrolnika dla każdego ucznia i uczennicy. Więcej o tym w pytaniu nr 9.

- Plakat do zawieszenia w klasie i wspólnego uzupełniania (pocztą tradycyjną).

- Naklejki dla wszystkich osób uczestniczących (pocztą tradycyjną).

- Materiał wspomagający dla osoby prowadzącej (pocztą elektroniczną).

- Prezentacja o programie do zaprezentowania na radzie pedagogicznej bądź zebraniu z rodzicami.

- Webinary, nagrania z nich oraz prezentacje – kolejne spotkania pojawiać się będą w przeciągu roku szkolnego.

Po wypełnieniu raportu końcowego wysyłamy również certyfikaty dla osoby prowadzącej i grupy.

6. Kiedy będą wysyłane materiały?

Materiały będziemy wysyłać systematycznie, w zależności od czasu, w którym dana osoba zapisała się do programu. Pierwsza tura zostanie wysłana w pierwszej połowie września.

7. Czy należy wybrać od razu tematy, które będziemy realizować?

Można wybrać tematy (dopiero) po zapoznaniu się z materiałami.

8. Ile lekcji trzeba przeprowadzić? W jakim czasie?

W programie proponujemy 11-15 tematów (w zależności od grupy wiekowej). **W trakcie roku szkolnego należy zrealizować minimum 8 dowolnie wybranych tematów**, każdy z nich przez minimum jedną lekcję i z tą samą grupą. Wybór tematów, kolejność oraz dokładny czas realizacji kolejnych zagadnień zależą od osób prowadzących.

9. Czy mogę kupić Bazgrolniki dla uczniów i uczennic?

Bazgrolniki w formie elektronicznej udostępniamy w programie bezpłatnie. Można je dowolnie drukować i kopiować dla osób uczestniczących. Nauczyciel/ka otrzymuje także 1 egzemplarz papierowy (w wypadku wybrania w zgłoszeniu chęci otrzymania materiałów papierowych).

Istnieje także możliwość zakupu egzemplarzy papierowych dla uczniów i uczennic z klas 2, 3 i 4. Cena jednego Bazgrolnika to 10 zł, a dochód ze sprzedaży przekazujemy na działania pomocowe PAH. Sklep SPPAH: www.bit.ly/sklepik_publicacje

10. Czy mam napisać sprawozdanie z podjętych działań? Czy jest gotowy formularz do wypełnienia raportu?

Raport należy złożyć wypełniając formularz, który zostanie przesłany mailowo do osób zarejestrowanych w programie. Nie wymagamy dokumentacji fotograficznej z prowadzonych działań.

11. Co jeśli z powodu epidemii, przejdziemy do trybu pracy zdalnej?

Materiały w programie są dostosowane zarówno do pracy w szkole jak i pracy zdalnej. Możliwe jest przekazanie zadań z Bazgrolnika rodzicom do samodzielnej realizacji w domu lub w formie spotkań online.

JAKIE TEMATY SĄ PORUSZANE W BAZGROLNIKACH?

W programie proponujemy 11-15 tematów (w zależności od grupy wiekowej). **W trakcie roku szkolnego należy zrealizować minimum 8 dowolnie wybranych tematów**, każdy z nich przez minimum jedną lekcję i z tą samą grupą. Wybór tematów, kolejność oraz dokładny czas realizacji kolejnych zagadnień zależą od osób prowadzących.

KLASA 1 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Temat 1: Ziemia - nasza planeta.

Temat 2: Kontynenty na Ziemi.

Temat 3: Wizerunek kontynentu azjatyckiego.

Temat 4: Podobieństwa w nas - edukacja antyrasistowska dla najmłodszych.

Temat 5: Zamiast „Murzynka Bambo”.

Temat 6: Podobieństwa z rówieśnikami z daleka.

Temat 7: Rozmowa nt. współpracy, konfliktu i kompromisu.

Temat 8: Środki transportu i ich wpływ na środowisko.

Temat 9: Empatia wobec sytuacji uchodźców i uchodźczyń.

Temat 10: Jak przywitać dziecko z innego kraju w klasie?

Temat 11: Susza jako przykład konsekwencji kryzysu klimatycznego.

Temat 12: Zużycie wody.

Temat 13: Co to jest pomoc humanitarna?

Temat 14: Jak pomagać aby nie szkodzić?

Temat 15: Wpływ transportu żywności na środowisko.

Temat 16: Po nitce do kłębka - produkcja ubrań.

KLASA 2 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Temat 1: Zmiana perspektywy w patrzeniu na naszą Planetę oraz to, gdzie jest jej „góra” i „dół”.

- Temat 2: Gdzie mieszka większość ludzi na świecie i co wiemy o tym miejscu?
- Temat 3: Znajdowanie podobieństw w życiu rówieśników w różnych częściach świata.
- Temat 4: Czym jest współpraca i do czego jej potrzebujemy?
- Temat 5: Refleksja nad negatywnymi skutkami wojny.
- Temat 6: Dlaczego niektórzy zmuszeni są do ucieczki ze swojego domu?
- Temat 7: Czym są i co powodują katastrofy naturalne?
- Temat 8: Do czego niezbędna nam jest woda?
- Temat 9: Konsekwencje głodu.
- Temat 10: Droga od kakaowca do czekolady oraz podział zysków z produkcji.
- Temat 11: Surowce naturalne a produkcja elektroniki.
- Temat 12: Zanieczyszczanie oceanów.
- Temat 13: Plastik, produkty jednorazowe i czym je zastąpić.
-
-

KLASA 3 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

- Temat 1: Czym jest świat? Gdzie ja w nim jestem?
- Temat 2: Dlaczego mapy mogą się różnić?
- Temat 3: Kim jestem i jaki to ma związek ze światem?
- Temat 4: Nie do wiary, że to nie prawdziwe wymiary!
- Temat 5: Różnorodna Afryka – języki Afryki.
- Temat 6: Jak dowiedzieć się więcej?
- Temat 7: Po pierwsze perspektywa. Dlaczego każdy ma własną i nie zawsze jest taka sama?
- Temat 8: Wszyscy mamy plany i marzenia na przyszłość.
- Temat 9: Czasami nie możemy zostać w domu. Przyczyny migracji na świecie.
- Temat 10: Katastrofy naturalne. Co to takiego?
- Temat 11: Jakiej pomocy potrzebują ludzie, którzy doświadczyli katastrofy naturalnej?

Temat 12: Do czego potrzebna jest ludziom woda?

Temat 13: Dlaczego to ważne, żeby ze sobą współpracować?

Temat 14: To co mamy – sieć wzajemnych powiązań.

Temat 15: Śniadanie z innego kraju?

KLASA 4 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Temat 1: Czy północ zawsze musi być „na górze” mapy?

Temat 2: Języki świata – czy angielski jest najpopularniejszy?

Temat 3: Czy da się odkryć miejsce, gdzie ktoś już dawno mieszka?

Temat 4: Refleksja nad tematami lekcji historii i sposobem narracji o przeszłości.

Temat 5: Uchodźstwo – gdy ucieczka jest ostatnią deską ratunku.

Temat 6: Jaki mamy wpływ na katastrofy naturalne?

Temat 7: Jakie są rodzaje pomocy humanitarnej.

Temat 8: Jaka jest różnica pomiędzy pomocą humanitarną a rozwojową?

Temat 9: Niestety woda nie jest dostępna dla wszystkich jednakowo.

Temat 10: Woda nie tylko w kranie.

Temat 11: Dlaczego w XXI w. głód nadal dotyka ludzi?

Temat 12: Bogactwa to nie tylko pieniądze, jak się nimi sprawiedliwie dzielić.

KLASA 5 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Temat 1: Gdzie mieszka większość ludzi na świecie i co wiemy o tym miejscu?

Temat 2: Siła paszportu. O możliwościach podróżowania i nierównościach z tym związanych.

Temat 3: Rozważania nad pojęciem sprawiedliwości.

Temat 4: Cele Zrównoważonego Rozwoju.

Temat 5: Czy każda pomoc jest dobra?

Temat 6: Wstęp do globalnych współzależności.

Temat 7: Wybór transportu a zmiany klimatu.

Temat 8: niesprawiedliwość podział zysków.

Temat 9: Prawdziwe koszty produkcji elektroniki.

Temat 10: Podobieństwa międzymiastowe. W poszukiwaniu tego, co łączy.

Temat 11: Rola doświadczeń i relacji z podróży w kształtowaniu wyobrażenia o świecie.

Temat 12: W poszukiwaniu podobieństw między ludźmi.

Temat 13: O zróżnicowaniu kolorów skóry, włosów i oczu.

KLASA 6 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Temat1: Zmiana perspektywy w patrzeniu na świat. Miejsce Europy w świecie.

Temat 2: Krzysztof Kolumb – bohater czy najeźdźca?

Temat 3: Indianie – niepoprawne sformułowanie używane wobec rdzennych mieszkańców i mieszkanki Ameryki.

Temat 4: Podobieństwa w nas – nauka patrzenia na to, co łączy, a nie dzieli ludzi.

Temat 5: Tożsamości i przywileje.

Temat 6: Stereotypy dotyczące Afryki.

Temat 7: Kontynenty z innej perspektywy.

Temat 8: Refleksja nad skutkami katastrof naturalnych.

Temat: 9 Odpowiedzialna konsumpcja na przykładzie podziału zysków z produkcji koszulki.

Temat 10: Powody podróżowania a postrzeganie ludzi.

Temat 11: Przyczyny braku dostępu do wody na świecie.

W razie pytań zachęcamy do kontaktu: edukacja@pah.org.pl
oraz śledzenia informacji zamieszczanych w grupie na Facebooku:

Edukacja PAH: www.facebook.com/groups/edukacjaPAH

oraz **Program „Godziny Wychowawcze ze Światem” PAH:**

www.facebook.com/groups/GodzWychZeSwiatem

Więcej informacji o naszych programach **edukacyjnych na stronie**

www.pah.org.pl/edukuj.

Polska Akcja Humanitarna